ШОАТТА,
7
июнь, 1969 шу
№ 68 (4706).
Мах 2 кап.

Масса а мехкашкара пролетареш, цхьаьнакхета!

СЕРДАЛО
(«Свет»)

Советски Союзан Коммунистически партин Нохч-ГIалгIайн обкоман, Нохч-ГIалгIайн АССР Лаккхерчу Советан Министрийн Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

1923 ШЕРА ДЕНВ АРАДУЬЛ

КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

КОММУНИСТИЧЕСКИ БОЛХЛОЙН ПАРТЕЙ ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА СОВЕЩАНИ

КОММУНИСТИЧЕСКИИ БОЛХЛОЙН ПАРТЕЙ ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА СОВЕЩАНИ ХЬАЕЛЛАР

5 июне Москве Йоккхачу Кремлевски дворецан Георгиевски зале 15 сахьат дальча хьаьйллир коммунистически болхлойн партей дунен халкъашта юкъера Совещани.

Совещане дакъа лоцуш верийн хьалхаваьлла доклад бира КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева. (ТАСС).

1969 ШЕРА 5 ИЮНЕ КОММУНИСТИЧЕСКИИ БОЛХЛОЙН ПАРТЕЙ ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА СОВЕЩАНИ ХЬАЕЛЛАЧА
НОВКЪОСТА Л. И. БРЕЖНЕВА ДАЬ КЪАМАЬЛ

Деза новкъостий!

Мукъаба сона КПСС Центральни Комитета, берригеча советски коммунистийн цIерагIа дунен халкъашта юкъерча Совещане дакъа лаца кхаьчна вежарийн йолу партейн делегацешна дог тIера моарша хетта. Шуга гIолла охьа дIайаха моаршал лу марксизма-ленинизма байракха кIел а этта болхлой классен берригача къахьегамхойн къаштий гадонхеш, империализмана духьала, социализм, машар, демократи, къаьмий лоIам бахьан долаш къовсам лоаттабеш болча, берригача мехкашкарчен ерригача континенташкарчен миллионаш болча нахьа тарра уйлаш йолаш барашкен соратникашкен.

Вай Совещане дакъа лоцеш 75 парте эккалеш ба.

[illegible]

Совещани мишта дел даьрхIа хьежаргба вай адессом мостагIий а — берригача мехкашкара империалистеи парна тIехьабьнарьша. [illegible]

балъдар аьнча, шоай низ кхоачаш мел дола хIама де хьожаргба Совещане лоархIам IотоIабара, цун даIама [illegible] тайпара хьехьоккхара. [illegible] лоIам боккхагIа хилар вай Совещане хьахьокхе империалистеш деча лоархIамашта цо тоха кIама чIоагIагIа хургхилар.

Дев повестке латтача кертерча цошо бутлер деза чулоаш берригача дакъьай хьештеш. [illegible]

[illegible]

вай кхетаду, бе безар мел боккхен лоархIамен болх ба. Цу гIулакха дикха торонаш кийчъъай, совещанал хьалхагIа йIаьххача хинен боккьонеен хийчо ьай. [illegible]

[illegible]

хаькъа тIа лостадергхилара.

Тха парте а берригача советски халкъо а дакха мах бу дунен халкъашта юкъера коммунистий форум тха мехка — Москве чакхъяккха аьнна аьча шоай решение. [illegible]

[illegible]

Хьалхе болалуй 380 километр дIахьаьа Душанбера Явасе бода магистральни газопровод. Iалама доагор укх шерре а кхоачаргда Явански агарIа хьалъеш латтача низ болча электроцентрали агрегатага.

Кердача трубопровода чу гIолла доагера бедали кхоачаргда Явасе хьалъеш латтача йоккхача электрохимически комбината а.

СУРТА ТIА: Душанбера Явасе бода газопровод [illegible] «Нефтегазмонтаж» яхача треста № 2 болча гIишлой управлени.

Р. Подлюшкина сурт.
ТАСС фотохроника.

КОММУНИСТИЧЕСКИИ БОЛХЛОЙН ПАРТЕЙ ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА СОВЕЩАНИ ХЬАЕЛЛАРАХ ЙОЛА
КОММЮНИКЕ

Укх шера 5 июне Москве, Йоккхача Кремлевски двореце хьайиллар коммунистически болхлойн партей дунен халкъашта юкъера Совещани.

Совещание баьккхаб 75 коммунистически болхлойн партей векалаш:

Австрале Коммунистически парте, Австре Коммунистически парте, Алжира социалистически авангарда Парте, Аргентина Коммунистически парте, Бельге Коммунистически парте, Малхбузен Берлина Социалистически елинн парте, Болгарски коммунистически парте, Боливе Коммунистически парте, Бразильски коммунистически парте, Великобритане Коммунистически парте, Венгерски социалистически болхлой парте, Венесуэла Коммунистически парте, [illegible] парте, Гайяна халкъа прогрессивни парте, Гваделупски коммунистически парте, Гватемальски къахьегама парте, Германе Коммунистически парте, Германе Социалистически елинн парте, Гондураса Коммунистически парте, Грецие Коммунистически парте, Дане Коммунистически парте, Доминикански коммунистически парте, Израиля Коммунистически парте, Инде Коммунистически парте, Иорданск коммунистически парте, Иракски коммунистически парте, Ирана Халкъа парте, Къилбаседехьарча Ирландие Коммунистически парте, [illegible]

[illegible]

ПОЛИТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦЕ — ДЕННА ТЕРКО

[illegible]

КПСС ОБКОМЕИ, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ, ОБЛСОВПРОФЕИ

ГРОЗНЕНСКИ ХИМИЧЕСКИ КОМБИНАТА КОЛЛЕКТИВА ИНИЦИАТИВАХ

1970 шера 22 апреле — В. И. Ленина вина дийнахьа деиз 100 шу дуьзча дийнахьа — еррига продукци кхоьчуа бедалах хьаергйолаш бедал кхоир дукха 8 къовсам болабе аьнна предложени еккана Фрунзе цIерагIа Московски фабрика болхлачун ткачиха М. С. Иванниковай къахьегама кочни дьад а лоацаш, цуьа юкъейола Грозненски химически комбината коллектив «ХIанан кхом бира — хIаранена шийни яхиз» яхаш денз а йолаш.

Химкомбинита болхлоша, 1969 шера 1 июне денз, деккар тIайнпад кхьа тоин спирт довккхача хана дIадоза этилен 0,8 проценти кхьа тоин полиэтилен доаккхача хана дIадоцар 0,34 проценти лохде, аьнна. ТIаьхха кхоьчие бедалца бохаш бертiда химкомбинитовашта болха бIарчача цкш дийнахьа — 1970 шера 21-чеи 22-чеи апреле.

ТIа-тIа шерагIа эржаш латт яхь ерригача цехашка, сменашка, бригадашка. болх беча къастхъастача моттигашка. ТIайшь декхараш кхочашде а гаргакхоачаш латтача дезача денна баха боагIача тайпара накъьбахк а чIоагIо нь бе химикаш.

КПСС обкома бюрос, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Советоа облсовпрофон хьоабальнй инициатива.

«Грознефтехимзаводи» яхача объединение кулгалхойн цуь предприятешн, хIаьта ишта кхьайола производствени объединенеш, министерствашн, ведомствашн декхарийла а химикий инициатива шерра йоаржаяра де дезар де.

КПСС горкомаштен райкомаштен, профсоюзий отраслева обкомашта, юкхьанцарча партийни, профсоюзни, комсомольски организацешта тIадиллад коллективашка Грозненски химически комбината къахьегамхой инициатива хьалла-цафа бахза бергбоаца организаторски массово-политически болх чакхбоаккхилга.

Республикански газетий редакцеш, радиовещанеи телевиденеи комитет декхарийла я 1970 шера 22 апреле, В. И. Ленин вина дийнахьа денз 100 шу дузача дийнахьа арахецаш йола ерриге продукции кхоьнча бедалах арахеца йиш хургйолча боарне бедал, материалаш, энергоресурсаш кхоар духьа лаьца кхь мишта дол дIаххаддаш дуаца.

КПСС ОБКОМЕ
ХИЙ—КХАШКА

КПСС обкома бюрос белгалдоаккх, КПСС Надтеречнин Грозненски райкомашна, юкхьанцарча партийни организацешна, Грозненски юрта боахама производствени управлене, цу районий колхозий правленешна, совхозий директорашна, специалисташна КПСС обкома бюрои республика Министрий Советеи укх шера 13 марте соцам кхоачаш во беш хилар, хлатаюи кхайола культура хий дехкача лаьтташка гектара во хьувкъаьнча дIадахача шера урокех йоагIаш йола вывод ца еш хилар. Дукхача бохамашка кхеба ялатий хьувкъаьм бергьига а бешер гектара тIара 13—16,9 центнер яра. 1968 шера кхаешкара хьувкъьи дакхбера доккхий декхараш тIа а яйна, хьалхагIа а сенна во яладу хий дехкача лаьттай хьувкъам дакхбара гIулакх, хий дехкача хана чIоагIагIа техкою хий деккара технологиа лакха хьувкъамаш кхедара агротехникех, [illegible]

«Сельхозтехника» объединене, Респотребсоюзо хьалхагIа а санна во Iалашъю колхозаши совхозаши догIан хьисапе хий деттача агрегаташта, насосни станцешта эшача запасной оаттхалашца, хий деттача техникаца, снабжениеца.

КПСС обкома бюрос соцам бу: КПСС обкома бюрос Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Советом 1969 шера 13 марте «Республика колхозашкеи совхозашкеи хий дехкача лаьттаех пайда дикагIа эцара де дезарий хьакъехьа» бе соцам во кхоачашбеш хилар парте Надтеречнин Грозненски райкомий бюрогIа а хьалхарча секретарашта ин. В. Т. Велецкевен Ю. В. Сухорукоиен дIахайта а хий дакка лаьтташ леладечара кхоачамбоацараш дIадовхагон декхарашка лаьрххIача тайпара ялатийн кхьча культурайн хьувкъам лаккбелтен кергара хьалеха а.

ДIакъайои йоалача хий дехкача сетах пайда во эцарах, Надтеречни района совхозашка юртбоахама культурашта хий дехкара кхоачамбоацараш дIадахара [illegible]

гIулакх мишта латт хьажа а кхоачамбоацарш дIадахара, хий деттача техникахи хий дехкача болхлоеха къахьегама овсаралакха йолаш пайда эцар дукха эшкхаш дола хьалаш кхлийтара дайла дергдоаца гIулакхаш сиха чакхдоаха а. Хий дехкара планаши графикаши кхоачашъяра, болхаш дика чакхдоацилга IалашIара хьалхара доагIаш дизза хьадеха деза районни юрта бойхама производствени управленей, колхозий, совхозий кулгалхоиккара, бригадирашкара, отделений управляющекара, специалисташкара.

КПСС Надтеречнин Грозненски райкомаш декхарийла йойла хий дехкача лаьттаех пайда дикагIа эцара хьалхара колхозийн совхозийн юкхьанцарча партийни организацейн кулгалдеча кадрай, хIара коммуниста бехктоххама лоархIами лаьхбе, колхозхошта, совхозий болхлошта юкъе, къаьстта а хий декка лаьтташ леладеча, беш болча массово-политически болха боврам лаккбе, хий дехкача болха боахача наьха къахьегама озсарле лаккъеча, моральни [illegible]

[illegible]

В. И. Ленин ваь 100 шу дизарга

ИЛЬИЧА ХЬИЙХАЧА НОВКЪА

УКХАЗА ДIАБОЛАБЕННАБ В. И. ЛЕНИНА РЕВОЛЮЦИОННИ БОЛХ

Октябрьски революце баьчча — В. И. Ленин ваьхача ялх горо-дах цаI я Казань.

Советски Iаьдала шерашка де-гIаена индустриальни промыш-ленность йолу республика хин-най Татарех. Берригачу шеко доьзаш за «Iаьржа лоьшуьо» доа-харий сийлен гIуллакхаш. Цхьан хана керттера лоархIаш хиннача Бакински районо луш хинначул кхоьза дукхагIа мехкдаьтта лу хIинц Советски Татаре.

Казань — йоккха промышлен-ни центр. Сапаш ду, цIеки тоаю, кIалаш ду производство кхьачар цуьнга паччахьа Iаьдалгаро. Уж доакъош хIанз а хIадаланза да, бакъда, уж дац хIинз Казана про-мышленносте керттердараш. Та-таре столице болх беш я вай мехка йоккхагIйола кинопленка ю фабрика, меховой комбинат, металлообрабатывающи пред-приятеш. Къаьстта сиха дегIа-нийй укхаза химически промыш-ленность. 1963 шера лъадIара продукци арахийцай органически синтеза завода, ши шу даьлча болх бе йолаелар полиэтилен хьаду завод. ХIанз Казана хими-каша вай мехка арахецача поли-этилена кхаъ дакъъагIа ши дакъа лу. Советски Союза медицински промышленносте керттера моттиг дIалоаш медицински аппаратура арахецача Казански заводо.

Iалаьрато доккхий хIамаш ка-рагIдаьннад культура, образо-ване даькъе а. Городе да пхи театр: царех кхоъ драматически, оперен балетен, техникий. Европе доккхагIчарех лоархIаш да Ка-зански цирк. Къаман искусство дегIайоалаеча доккхий толамаш дахарах Г. Камала цIерагIча Та-тарски паччахьалкхен академи-чески театра Ленина орден ен-най. 1963 шера болх бе дола-деннад оперни театр. ХIанз та-тарски композиторий произведе-неш уьттаю Москва, Ленинграда, доазал дехьарча мехкий театрай сценаш тIа.

IилмахоIн студентийн горад вал Казанах. Укхаза болх беш хиннаб цIи хеза хиникаш Н. Н. Зинин, А. М. Бутлеров, неэвкли-дови геометри хьахелла сий-лахь - воккха математик Н. И. Лобачевский, гIорбаьнна меди-каш В. М. Бехтерев, А. Ф. Са-мойлов, А. В. Вишневский, кхы-бараш.

Дерригача духен IилмахоIнта дика довз казански химикашта, математикашта, медикашта ка-рагIдувза гIуллакхаш. Татаре Iил-махоша доккхий толамаш яькад гидроавиамеханике, фильтраце теоре, радиоастрономе, биологе, электрофизиологе, хIанзарча Iил-мани техникан кхыча доакъош-кз. Казане я 13 лакхера дешара заведени, 55 Iилман - тохкама учреждени, дукха техникумаш.

Вузашта юкъе къаьнагIчарех а Казански университет. Из хьа-ййннай 1804 шера, хIаьта По-волжье хинна да Iеш вай мехка а истори культурен дегIайоала-ечча доккха беркат даьннад цох. Казански университете дIабола-баьб шийй болх Н. И. Лобачевски. 1827 шера дена 20 шера хьа ректор хиннав из. Цу хана цIи хезай университета.

Казански университетаца дув-заденна да дукхача цIи хезача наькха вахар. Укхаза дийшал В. И. Ленина дас — Илья Нико-лаевича Ульянова, композитора Балакирева, поэта Аксакова, сий-лахь - воккхача эрсий писателя Л. Н. Толстой, кхы дукхачар.

Цхьабакъда Казански универ-ситета боккъонца сий даьннад цу-га юридически факультете Вла-димир Ильич Ленин дешаш хилла-рах.

1887 шера университета деша ваха лаьрхIача Владимир Ильи-чаца Казане дIабахай Ульянов-гIар берриге дезал.

[illegible] кружокаш. Уж яр университете, ве-теринарни институте, кхыча де-шара заведенешка.

Университета студенташта тIе-хьа боккъонца йола шпионаж де-лайора. «Цу халача шпионски замах а цхьаннахьа доацача тай-пара тIоагIа Iаьдал тIехьадаьк-кадар инспектора Потапова уни-верситете дешачарна» ахаш дзду из хьал довзаш хиннача. Цу хана цига деша ваьгIав В. И. Ленин.

Казански университете мел водар къаьстта теркам тIабахий-тъ хьож Ленински аудиторета. Укхаза шоана бIаргагурьа ка-зански императорски универси-тета ректорага В. И. Ульянова лаьхь прошени, Симбирски клас-сически гимназе директора Ке-ренске цунна енна характеристи-ка, бакъо йоацача кагирхойн ре-волюционни организацешка да-къа лоацаргдац аьнна Владимир Ильича дена подписка, студен-чески вахар довзийташ дола сур-таш, кхыдола документаш.

Ленинни донесенеца хув 1887 шера [illegible] декабре университета студентий лаьча выступле-нех.

«...Хьалхарчарца, хоаш бера цул тIехьагIа дешара администра-це. воагIар вурнйута шу даьн-на юридически факультета цхьаьлагIча курса студент Вла-димир Ильич Ульянов. Инспекци къаьстта чIоагIа хьежар Улья-новга, из вгIаваха вар», — ал-дорз цунах.

Университета администраце юхадийкхар из В. И. Ленина. Ле-нински аудиторе хIанз а тIехьа уллаш я полице департамента В. И. Ленинах лаьнь справка. Цу тIа йоах: «1887 шера де-кабрь бетта студенташа порядок талхаеча накъа дапарах Казане Iе бакъо а йоацаш полице тхай-лагIа надзор а оттаргш универси-тетера В. И. Ульянов дIавоак-къелава.

Студенчески демонстраци дIа-йоалаьраш дешар дIа а бохаа [illegible]

[illegible] Владимир Ильича [illegible] хийтарх [illegible] тIар дезал цу хана Казане бахар. Цхьан хана шийй наьна дахь хин-нача имене Iайя ахкен даьккхар Владимир Ильича.

Цунах даьха В. И. Ленина тIе-хьагIа арда:

«Хетаргахьа, кхьнеттел е Пе-тербурге набахта а, е СибарегIа а [illegible] В Казане [illegible] та дIавахантача шера миссел ду-кха... Университета юха деша дIаэпар дот доалаш, ах сиир университетски курсаш...».

Деша юха дIаэпийта гIерташ це а цун нанас Мария Алексан-дровнас а [illegible] кхайкъегарах хIайя хиланзар. «Теша мегаргво-лаш саг вац» — аьнна резолю-цеш [illegible] гIа. 1888 шера гуранг Казане юхава боккъе Влади-мир Ильича.

Цу хана УльяновгIар деза чубаьха пIа хIанз а долаш да. Цига хьайийлай В. И. Ленина мемориальни музей.

«Квартира балкон а тоьал [illegible] беш а, йолаш яр. Хьалхарча эта-жа тIа, хIана яр хац, [illegible] кухни яр, вож нIеноеш лакхехьа дар», — ахаш язду Анна Ильи-нична Ульянова - Елизарова. Царех [illegible] Владимир Ильича. Аьттув болаш яр из. Дешаш саге [illegible], хьулаенна дIадаваоле, таьйша а аьIаш яр хIа. Цу хана В. И. Ленина цIенхашта Iомаду «Капитал».

Цу хана дIаьхет из гораде болх беш хиннача марксистски кружокех. Царна керте латтар эттара хьалхарчарех вола эр-сий марксист Н. Е. Федосеев. Дукха ха дIалехьа из лаьца чу-велар. «Н. Е. Федосеевх дола массехк дош» ахача заметка тIа Владимир Ильича лаьа, нагахь санна 1889 шера бIаьсти Самар-ски губерне дIаваха доацаре из лоацаш кIалхара варгвацар ше а, ахаш.

ГIорбаьннача революционерий Н. Э. Баумана, С. М. Кирова, Я. С. Шейкмана, актера М. С. Щепкина, [illegible] говзанча Ф. И. Шаляпи-на, поэта А. [illegible], писателя [illegible] Горь-кий [illegible] юзаенна дукха меттигаш я Казане. Цига массехк [illegible] доска [illegible], [illegible] хьайийна [illegible].

Гораде кхы а дукха я иа во-даш а иа хьожаш а Iелургвоа-ца исторически меттигаш, кхо-чеш.

Царех цаI — Казански Кремль — къаьнарча архитектура та-машийна хоза памятник. Цо дIа-[illegible] Кремла пенаши Иван IV приказах 1556 шера хьалдаьд псковски мастера Иван Ширяя. XVII-ча бIаьшерене хьалъаьй воарIаза вIаштIаръяь Сююмбе-ке цIерагIйола гIала, [illegible] [illegible] хиннай. Сююмбеки [illegible] тIехьарча татарски хана сесаг. ХIаьта цу гIалах [illegible] хиннай.

Кремла гаьна боацаш уллача 1 мая цIерагIча майдан тIа латт Татаре денал доаца вола, Совет-ски Союза Турпала, Ленински преме лауреата поэта Джалиль Мусайна оттадаь памятник. Цхьанне а Iазаш, хIалхьашта мегаьаш кортамукъаленцарча бе-заман из заказа.

ЧIоагIа дика памятник отта-даьд московски скульптора В. Унгада татарски поэта. [illegible] ца [illegible], бакъда, [illegible] ханза а корта Iочубахийтанза а латт Джалиль.

Цхьаькха а бидза - дика май-да а Казане. ЦIей доача хана укхаза боагIа города къахьегам-хой, тIемахой, кагирхой. Совет-ски Iаьдал доаикхаш байнача ре-волюционерий, граждански Дай-мехкен тIемашка шоай ва-хар дIаденнача турпалий сийна дегIа монумент латт цига. Обе-лиск 40 метр лакха я. Цунна ул-ла хьалъий метахьа чор хин-на, вошаш латтача салтечув скульптура. Юхебисарашка «уха гIулакх дика чакхдаккхадаш» аьлча сайна тIаьхачам бу цо.

Монументе уллув бенг Ленин-градера Мирсова иолера иетань сна цIа...

Н. ХАМХОЕВ.

ПРОМЫШЛЕННОСТА, ГIИШЛОШЪЯРА, ТРАНСПОРТА, ЮРТА БОАХАМА БОЛХЛОШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА [illegible] ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

[illegible] лакхдарехи коммунистически къа-хьегам баьлаш доккхи лелеча ахье хиннаре дакъа лиэаралаш Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакке-хьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла:

Баталов Абумуслима — Наурски районни юрта боахама произ-водственни управлене «Терский» кхача жа лелаеча совхоза доккха-гIа волча жа Iуна.

Брундасова Анастасия Кузьминична — «Грозпромстрой» тре-ста [illegible] управлене [illegible].

Лагалаев Сайд-Хьасан Демиевича — Грозненски районни энерге-тически управлене № 4 йолча теплоэлектроцентрала дежурни элек-тромонтера.

Кулаков Иван Михайловича — «Грознено» производственно-сов-хозни объединене чхьагIар деча Наурски завода механически мас-терской слесара.

[illegible] Евгений Григорьевича — гор. Грозно «Электропри-бор» кхача завода токаря.

[illegible] Валентина Васильевна — бахача нах бытовой гIулл-кхаш дара министерства № 1 йолча горбыткомбината индивидуальни бирвхьаш тегара мастера.

Терентьев Николай Сергеевича — Къилбасеан-Кавказски ма-шинальъа Грозненски отделена Гудермески локомотивни депо де-журнена.

Хасуев Джунида — «Югавтотранс» Нохч-ГIалгIай транспортни управлене № 1737 йолча автоколонна шофера.

Чилиев Хьусена Iалихана — «Малгобекнефть» мехкдаьтта про-мыслови управлене бурув деттача войтоох бурув деттанов.

Чапаев Бакий Султана — Сунженски лъунпромбоахама Бумагар-чи хьу кийчъеча пункта тракториста-бульдозериста.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Н. АЛМАЗОВ.**
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Г. СКЛОКИН.**

гор. Грозный, 1969 шера 4 июнь.

ДОШ КХОАЧАЩДЕРГДА

В. И. Ленина юбилейна сийлен-ца махкахара ше тIайийпача бехктоххамерча социалистически дикхарех толамца лоархIаю Нохч-ГIалгIай химически завода кол-лектив. Кийчача продукцена реа-лизаци яра хьо бетта план тIеса-хоьшаш а сц, планех боагIа-чуа совгIа 6 эзар. сом зарла продукцена реализаци еш завода коллектив.

Заводе дерачта кхьо [illegible] шу доладелча дена хьалхара моттиг лелаю стеклотарни цехен (начальник А. Акимов) стекольни цехен (начальник Л. Чеботкова) коллективаша. Темпаш кхы-лох ца бойийташ хьахьат завода коллек-тиво июнь бетта а. Сменни зада-нени 104—105 кхоачашдь хими-каша. Укх бетта план массехк ди хьалхагIа кхоачашъе дерхI заво-да болхлоша.

Хь. БАЛАЕВ.

ВАХАРЦА ЮВЗАШ

Тха районе 100 сог юкъе а долаш йолча политинформаторий школа болх бу ши шу да. Чукъа-рен йоакъарен политика, дунен халкъашта юкъера политика, экономически вахар Iомаду шко-ле. Бетта цкъа еттаьча планах хулар занятеш. Ишта школа за-нятешна йийшар тахангарча хана шин системана юкъе латтача идеологически къовсама белгал-денех, европейски кхерамзаленах, шин системах йолча паччахьал-кхенашта юкъерча взаимоот-ношенеех, йола лекцеш.

Политинформаторий школе боккха теркам тIабохьийт теоре-тически методически дешара. Методикаш лаьца укхаза полит-информаторашта еш тайп-тайпа-ра лекцеш: «Политинформаторий къамаьла культурах», «Беседаш кийчъярахь уж чакхъяккхарахи йолча методикаш» ишта кхы-араш.

Йоккхийча предприятешка вIашагIъехкай политинформа-торий группаш. Агитколлекти-вашца ниясса болх бу царо. Царна юкъе ба политически веша-рах дика кхеташ. Йоккха вахара опыт йола коммунисташ. Уж ба мастераш, инженераш, лораш, предприятей кулгалхой. ХIара политинформатора беседаш ю шийна тIачIоагIъяьча тематиках. Царех цхьайбараша, беседаш ю экономика проблемаех, вокхар — дунен халкъашта юкъерча хьа-лах, партен советски паччахьал-кхена чукъарча политиках. Цу гIулакхо новкъостал ду теори кIоаргагIа Iомае, эшаш йола знанеш Iеае. Политически информаци еча цхьайола опыт Iоаьй «Нефтегазпро-мавтомат», локомотив-ни депо, СевКАВНИИ, «Грознефтеразведка» треста юк-хьаларча партийни организа-цешка вIашагIъехкача политин-форматорий группаш.

Политинформаторий наррах деттIа тьахаржаро, хадаваш шоай идейно — теоретически боарам лакхбеш уж хиларе ловкъостал ду политически информаце чулоацам тоабе.

Масала, «Нефтегазпромавто-матика» ахача филиала юкъал-парча партийни организаце по-литинформаторашца хам - хам-наьха семинараш ю. Партбюрога а политинформаторий балха гра-фикаш яр шоай балха опытах лаьца дувц радио газета парода-чашка, пенгазета тIа.

Партбюрое боккха теркам тIа-ухийт коллектива коммунистиче-ски кхетам балара дешашта. Бю-ро заседанешка, партийни собра-нешка лазугI политически ин-формаци дIаяхьаро, коллектива хьалдашка латтача декхараща из айхагIа ювзара дешаш.

Тха районе кIезига бац шоай декхараш тIехдика кхоачашдеш бола политинформатораш. Царех ба коммунисташ Н. М. Жуков, А. Н. Самсонов, Н. М. Дегтярев, М. Ф. Гусакова. ЛадугIарешта хана дика тIаэп цар еш йола политически беседаш.

В. КРУГЛОВА,
партен Октябрьски районни пропаганди агитаци отдела заведующе заместитель.

ДИКА СОВГIАТ КИЙЧДАЬД

Арахеца кога гIирс дикагIаш дукхагIаш а кулийчаш накъа-гIорга яйтача промышленноста болхлой дешна яхача дIаьхах къахьийгача Грозненски кога гIирс беча фабрика дукхача це-хий коллективаша дика къахье-гаш совгIаташ кийчдаьд. Царна юкъе хьалха латтачарех а Мур-далов Хьажмета Султана кулгал-дечча ялхагIча цеха коллектив. Их бетта планал совгIа це реа-лизаци ъь продукци 2320 пар ба. Шоай дезача цIейна накъа-боагIача цеха болхлоша кхы а лакхдаьд доаха къахьегама тола-маш июнь бетта. Хьалхарча 4 дийнахь планал совгIа пар ара-хийца кога гIирс 634 пар ба.

Планированен экономически стимулированен кердача систе-мах болх беш а цеха коллектив. Цудухьа коллектива керттерча хьожаамех ца арахецача кога гIирсе дикал лакхъяр. Цунга хьежжа мара дика дIайоду вай республике дIакхаьча ца Iеш, вай мехкарча городашка Волго-граде, Костроме, Казане, Куйбы-шеве, кхы дукхача торгови ба-зашка дIакхоача продукци. Укх шера цхьоалагIча сортах арахий-ца продукци лаьрхIачул кхо про-цент дукхагIа я.

Ши - шегIа хьахиннадаш уж къахьегама толамаш. Цун керт-терар да коллектива болх кхе-таша вIаштIехьбаккхар. ХIара лекна бахча балла отташ я, цул тIехьагIа даьха толамаш масса-нена дIалоааийташ цехе бIарг хIааттарбола хьалхехача дос-ка тIа дIаязду уж. Цул совгIа брак яра бехкебахаш дIалабу цун лаьа [illegible] тIа. Уж а хьалоаа [illegible] раш дуц балха [illegible] чакхдаьхча. Цхьо йоача хан уж ца най-сдалийтара чакхъяла юа паро-приятеш белгалйоах.

Цеха коллектива къахьегам овсарле лакхъяра механизаци еш дукха мероприятеш чакхъяьхай цига укх тIеххьарча шерашка. Хьалха дIаяхача хана кулгаца бера кога гIирс. Цудухьа овсар-гIа хьабеш хиннв кога гIирс 100 — 150 пар мара [illegible], — йоах цеха начальника воа, Мур-далова. ХIанз цига болх беш а [illegible] механизированни [illegible] [illegible] [illegible] пар кога гIирс хьаба. [illegible] балха ваха йиш йолаш [illegible] 8 болхло. Цу [illegible] паччахьалкхени [illegible] раш совцьаьлийла бу. [illegible] гIирс беча юкъе [illegible] цига клеевой метод. Цу опе-раците а дикка лакхъергья къа-хьегама овсарле, арахецаче про-дукце дикал.

Цеха болхлошта тоза алаш сдельно - премиальни системах тел. Цу гIулакхо дикка лакхбаьй хIара болхлочун бехктохкам. На-гахь болхлочо шийна енначи про-дукце боастIача тайпара цхьон-дагIча сортах бола кога гIирс арахеце цаI алдех [illegible] 20 процент кхача [illegible] ду кунха. [illegible] ца арахецача продукцена юкъе брак нийсъелийта [illegible] душ совцаю. Цудухьа ерригача кол-лектив еарнагIъаьнпай уж сал-на дола кхоачамбоацараш шоай балха тIа ца нийсдалийтара. Продукци миштай хьожаш ха-хадаш тIахьожаш лоаттабу не-херча ухе бригада бригадира. Нийсдена кхоачамбоацар бех-кечунга нийга дIадоаккхийт, цох дунна алаш а лац. Цул совгIа хаст-хаста тикашка бале хьожаш хул цеха бригадираш, начальник шоай кога гIирс дIа мишта бода хара. Нагахь санна продукци ди-кж дIаяцаш ца хуле цох лаьце сиха фабрика кулгалхошка, мо-делерашка хоам бу. Кхыча кер-дача моделах кога гIирс арахе-царгболаш гIулакх вIаштIехь-доакх. Дукха ха йоацаш нийс-делар цу тайпара гIулакх, из мо-дель дIа а яккхийта кердача мо-делах арахеца белабир кога гIирс.

Ишта къахьегама толамаш доалаш накъабаьхкаб шоай де-за цIейна цеха кога гIирс бераш. ХIара сменагIа нормаш 115 — 120 процент кхоачашгьеш хьинца къахьегаш ба цига П. Дабако-ва, В. Фандеева, М. Парщиков, Р. Тарщхоева, Р. Эльдирбаева, Л. Богатова, кхыбараш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Сурта тIа: кердача моделах арахецача кхалнаьха кога гIир-саги хьежаш ба (аьрдехьара аьт-техьа) П. Дабакова, В. Фандеева, мастер М. Парщиков.

М. Пликова сурт.

АХКАН ХА ИШТТА САБАРЕ ЯЛАРЕ

РЕЙД

ДIаьхача шерий опыта [illegible] техника хьинаьха кийча яра ялат чуэцаре бал-хлош тIахьадаьхача моттигашка дукха ялат доаш хинанга. Из тайпа гIулакх нийсдалийта йиш яц укх шера. Ялат чуэйду, цIен-ду, тIадотта техника, инвентарь хьинаьха кийчъе еза. Цу хьакъехьа Шалжа района «Шалински», «Ассиновски», «Джалка» сов-хозашка дарр фуд хьажаш хилар тха рейдови бригада.

«Ассиновский» совхоза конторе уллув массехк шу хьалхе тIех ди-ка стационари ялат цIенду пункт хьаьнай. Бакъда кетта хьаькхаьа доладергдоа ялат цIендара из кийчъе вIашла дагIа а дацахац. Йоккхача установках кIанза а кулг тезадац саго. Тоаме-за я ЗПС-60 марках йола ялат тIадотта ших машина. Царна го-накьа дIа-хьа кийса ядаа оат-халах хоа уж хIанз мара тоаш ца йоладьяга. Бакъда ока цига лаьн-кача юкъа уж тоаеш-м хац сойн, царгахьа хьинаьа а уж дегIо-хаш а сег вацар хьатта.

— Мукъа за хилац, массанаьа а бIарг лакха кховзац, — йоах совхоза керттерча инженера.

Цу тайпара сатийна доча тIа-маьло цецбоех. Сагота вац из тIа ховале а йоацаш дагIо тIоа-доа, мел [illegible] латтача инвентарь доаддеш ца хи-ларех. Дерригача [illegible] лат-тача машинашта [illegible] маь ца хьактарех тагIай уж.

Кхы да валаргвоаш дац ялат чуэйду комбайнаш тоаелга а. Совхозарча 21 комбайнех НК-4 яха шинь цIена я, хIаьта тоаь эьниарош а СК-4 яха шинь мара ец. [illegible] хIаьта тоаа мара [illegible] тоабацар. Бельш фуд техника гу-чадьнар отделенешка болх беш бола механизатораш кара-хьа ремонт е хьа ца боалебьлга. ХIаьта тоьаш яц укхаза электро-оборудованни а (реле, генерато-раш). Бакъдар волча укх-м зыр-гьнар хIанз, нагахь санна дIада-хача шера балхех мукъаьнна комбайнаш дIаувттаенна хана цар радиаторош чура жий Iехийца хил-ледалара. Iоена ца бе лаьттача [illegible] [illegible] толайна. Ала [illegible] тоаш [illegible] [illegible] ремонт [illegible] [illegible] дIада йодача хана [illegible], цхьана тIехьдача [illegible] [illegible], 22-ча июне техникен инвентар тоаьь ергйоацилга.

Бола дикагIа вIаштIехьбаь-кхаб «Джалка» совхозо. Бокха-мерча 24 комбайнех [illegible] дIаяаба кийчъяьй, хIаьта тахан-кхана ахар санна, тоаьь ергйолаш я кхы а вердI комбайн. Совхоза керт-терча инженера Митин Василий Степановича, механика Ибраги-мова Султана дийцачох тIаьолле-гIа июнь тIахкоачаш тоаь ергья ерига техника. Царех тешалга я, хIанз аьлча совхоза 24 комбайнех пхийта укх шера йоалаь цIена я.

Комбайнашта ремонт еча бел-галбьннаб комбайнераш Дада-шев Гелани, Юсупов Мовлади, Исмаилов Мазлек, Эскийханов Iела, Ибаев Мовсар. ХIанзале цо-шоай комбайнаш тоаь баьн-наб уж. ХIаьта царцарча М. Ибра-ева М. Ю. Юсупова кха а шыь-хе ши комбайн тоаьй. Нахьа энлацай уж совхозе цар тIа Iо-тIаховле комбайнер ца хинча.

Массехк дош ена деза цу тьа-тоаьа а. Пайда бац техника ер-рига тоаь а хиначам болхаш а хилар, цу тIа болх бе нах ца ку-ла. ХIаьта уж «Джалка» болхаш а тоаьа а бац. Дукха механиза-тораш балхара дIаух. Из бахьан долаш хIанз шийтта мара ком-байнер вац совхозе, хIаьта эша раш — тхьа вуь. Хьалха санна бригадираш механикаш ком-байнаш тIа хувшабе безаргба совхозе укх шера а. Бакъда, мет-тар отт; хьан бергба механики, бригадирий бола?

Комбайнаш санна [illegible] тоаа еза хьаттара инвентарь а. Из хIанз тоаь яла гергга а. ЗПС-60 ахача ялат тIадоттача ялинех кхоь машина хIанзале тоаь хьинай, вожаш тоаеш я. Массехк дийна-хьа кийча хургья тоаа езаш йола ялат цIенду кхоь машина а.

Тайча сурт дар тхона «Шалин-ский» совхоза центральни хьатта дайнар. Хьатта деттача ЗПС-60 ахача ялат цIендача машинаш тIа рубильникагара доагIа сар-гаш хьелиаш тIера Iе а хинна те-де а дена дада. Оттаа-ча 5—6 рубильника тIа нагIарташ дац. Из кхераме дац ала тарац цу гIулакха бехкe бараш, хIана аьлча царех сег хилац хьатта. Бакъда цига лаьта инвентарь тоа-еш болча - механизатораша из гIулакх [illegible] дIа [illegible] [illegible] цар.

ДикагIа дац укхаза инвентарь тоаеш а. ЗПС-60 [illegible] йола шинъ машина тоаь ьйнац хIанз а. ДIадахача шера дIаот-таьччче тайпара кхы кулг ца те-хаш бIена, мукъийна латт уш. Цу тайпарча хьаьа тIа а ОВП-20 ахача марках йола хIара сацаьна 60 тонн ялат цIенду машина а. Цхьакха а кийча яц цу тайпарча машинаш, укх шера корда йоала цаI йоацар. Царна уллув латт пхьа машина. Царех тоаь яьн-мар цаI мара яц. Вокх шинна вIалла кулг а тохадац.

Эттара веттув болашагIа йолча зона хьатта болх бац цкъенхьа а сег вацар. «Бой» санна, бIарг лакха сег а воацаш леттар му-хьйна инвентарь. Царна уллув дIенивоса мара ца [illegible]. Йола хьинаш хьдар. «Цу тIара воагIар жерара воагIаю къераеьа», аха вай инда дагадоар, механик вайна Бойнов Иван, болх беш нах ба хьатта, ахаш тхо тешаде гIер-теш.

Кlезиг - дукха дикагIа оттадаьд совхозе комбайнаш тоаелга. ХIанзале пхе комбайн тоаь хьи-най, хIаьта вожаш тоаеш я.

Са тедеш дацар кхаь а бокха-ме тхона дайнар. ХIанз мара тех-ника а инвентарь а тоаа болабен-наба кхаь а совхозе. Бакъда из хIанз керттерча дакъе кийча хи-ла езаш яр. Дала а техника, ин-вентарь тоаа ха я, нагахь санна, хIанзалца санна сатийна ца е ба-гIаш, йосача хенах биэза пайда ба.

Рейдови бригада: Я. ЗАКАЕВ, партбоахама управлене керт-терча инженер, Г. ИСАЕВ, рабочи газета болхло, М-Р. [illegible], тха спецкор.

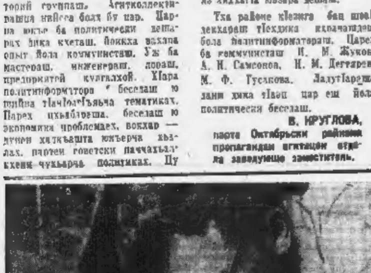

Молдавски ССР Iилмай Акаде-ме прикладной физика Институ-та Iилман болхлой группе дукха установкаш дагалаьцай металли-чески тIехенашта электросийгада легированни яра. Цу институте опытни заводо арахецача установ-каех шерра пайда за Молдавиерча меттел, цун доазонел арахьарча а предприятешка, колхозашка, сов-хозашка.

СУРТА ТIА: эргаьха тоаьча установкаех цхьане тIа болх беш ва воккхагIа вола лаборант Бел-кин Павел.

Е. Драйнинера сурт. ТАСС фотохроника.

КЕРДАЧА ТОЛАМАШКА

Тайгача промышленноста бер-ХА объединене коллективо ритаче болхлошна кхьаьа кхоаиа белгалдовккх шоай цlей — яйгача промышленноста болхлой ди.

Яхьа инициатораш бар М. Г. Мараняна мастераз деча № 1 йолча филиала 14-ча участка швей мотористкаш. Цар дош деш-надар пхе бетта план 26-ча мае кхоачашъе а планах совгlа тоъал дукха хечеш арадеца а. Ше деша дош кхоачашдаьд коллективо. Программа хаиад хьалха, 23 мае, кхоачашъяьй А. А. Хачатурова кулгалдеча шоллагlча хlамаш тегача цехо, 27-ча мае — Л. И. Тасейко керте латтача пхелагlча цехо.

Объединени бlарча хьайца тийга хlамаш арахецара пхе бетта план 30 мае кхоачашъяьй, лаьрхlачул 26 эзар сома мехка продукци дукхагlа арахийцай.

Хакка а йттур бокош нийсденнача хlамаша кьайладахьа йиш я объединене коллективо пятилетка хьайолаеккача юххье деш социалистически яхье даьха толамаш. Цу гlулекха бокхача лоархlаме хилар хlора цехо, хlара участке шерра яржа социалистически яхь, хlара къаьст-къаьстача къахьегамхочо пятилетка кхоачашъяра юкъе лаьца дахъа, керда техника юкъехкаьар, производства резервах пайда эцар, арахецача продукце дикали къахьегам вlаштlехьбаккхарев бахьан долаш хоаттабаь къовсам.

Даьха толамаш яйгача промышленноста болхлой дешна дуккха доли совгlат лоархl оаха.

Цlей таргахкачарна цехашка, филиалашка, участкашка В. И. Ленин ваьча дийнехьа денз 100 дизара сийна тlанйца социалистически декхараш кхоачаш миште ду хьежаб. Укх деношка цхьаццаболча болхлоша рапорташ тийнад пхе шера задани кхоачашъяь хиларах. Шийй пхе шера задани эттара хьалха, 12 мае кхоачашъяьй закройни цеха резчица йолча коммунистически къахьегама ударника Варвара Федоровна Ильеиас, 16 мае шолагlча участка швейс-мотористкас, коммунистически къахьегама ударника Любовь Афанасьевна Бондаренкос, 20 мае швей мотористкас коммунистически къахьегама ударника Любовь Парфентьевна Шевцовас. Укх берригаш а № 1 йолча филиала кадрой болхлой ба.

Цlей таргахкоечаш хlарале шоашоай заданеш кхоачашъяьй керттерча предприяте [illegible] аш, коммунистически [illegible] ударникаша [illegible] Шарифоса [illegible] Павловнеи.

Цlи хеначи [illegible] хас, Социалистически Къахьегама Турпала, РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума депутата В. М. Плотцевас дlадоладаь гlулакх хьал а лаьца къахьегам а тха объединенера массехк участок. Царна юкъе — опыт йола мастераш Л. И. Печенкин, Е. Г. Карасеван керте латта участкаш. Укх чоагlа барт тайна, кхотаенна, «цаl массанена хьалхара, массане а цхьаннена хьалхара» яхача принципагlа боах беш йола коллективаш я. Из бахьан долаш производственни хьесапаш аьхха да, продукци тlехдика хуа, болхлой каст-каста хувцадац, кхидола гlуллакхаш дика дел. Аьхха Е. Г. Карасева бригадо укх тlехкьарча шера пхе беттая 3,5 хlаша тийгаш аьнна кlаалаьха коч тийгай планал совгlа. Царгара хьожам эц кхычар.

Дукха ха йоацаш централиш газеташа дийнар М. В. Фрунзе цlерагlча Москвера кlадай фабрика хьалха латтача ткачихас, 1970 шера 22 апреле — В. И. Ленин вань 100 шу дузача дийнахьа — шо кхоачаш бедалахи материал [illegible] болх бе лаьрхlарг М. С. Иванникова дlадоладаь дика гlуллакх. Иванникова дlадоладаьр Грозненски хlамаш тегача производствой объединене эттара хьалха хьаллаьцар № 1 йолча филиала закройни кийсоне цехий коллективаша. Цар декхар тlенйцах хlама пхе на дутсеш кlадах пайда эзар дукха задани [illegible] доаттабе, балха хlара мичча хадурмат да. Укх шера шийй бетта [illegible] 1970 шера апрель беттате кхачаилуц кхийча беталахх фабрика ерригача коллективо шоалейни шера 21-чен 22-чан апреле болх бе а берий 3500 костюми хачие е а йиш хургболаш ноанош, зидаш, даьраш, кlадарш кходе.

4-ча июне цу тайпара социалистически декхараш тlаийцах керттерча предприяте закройни, экспериментальни, кийчон цехий коллективаша. Цар тайп-тайпарча кlадай 40 эзар квадратни метр кхое лаьрхlад. Цуних йиш хургьа бе-бе хинаш йолиш йолча 21 эзар бийига кочаниш тега.

Цхьабаккъда оаха толамаш дахара маlан тха сийлахьча къахьегамхой къахьегам дукхабезаче элтузнаш болаш болиндаь хилла lаи. Изделенех дукхагlа арахецараш потребительни хьашташ диззагlа кхоачашдерна лаьрхlа тхоай мощностам шеръю, кьеенйа оборудовани кердагlдуина, балха оасарле лакхагlа болуица хуш. Соалжа Шелковской станице цхьы шалхьлад цхьа филиал йолеенай тха болх бе.

Укх шера Мужеча хьаллаьргьа болх беш массехк бlаь саг а волаш йола швейни производствой объединене № 3 йола филиал. Цун хьалхара аргlа йистехьача болх беш хургья 65 машина.

Урус-Мартане хьалхе лерхl болх беш 1400 саг хургволаш йола хlамаш тега фабрика.

Укх тlехьарча хана кхоалагlча цехе комплексно - механизацешта потоклагlа тег маlача лаьхха хаяш, йиьлагlча цехен № 2 йолча филиалех (Шелковской станица) шийй тайпара технологи а lиаlаа ааввен берийн кочамаш тегаш.

Ширпотреба цехе оттаьча эlамига габарит йола машино йиш хилийтай кулгашца къаьхьега на лецаш болхлой мукъайарха. Укх шера мае доганаш деш цехе хlамазада хиенга когацш тийгаю йиншаш дlа а яьла, толамагlа йола, электромотораш доахка машинаш оттаьй. Лоашна аьлча, ерригача цехашка къьнарча оборудованена неттел байке оасарле лакхагlа йола, пайдаоагlа йола машинаш оттаеш латт.

Хlанз экспериментальни цеха реконструкци еш латт. Цу чу керда оборудовани оттаергья леккъай раскройкай суртаи даха. Тсалургда къахьегам вlаштlехьбоаккхилгев къахьегама хьалашта.

Изделеш тlа-тlа дукхагlа арахецара нийса, лоархlамегlара декхар хет тхона продукце дикал тоаяра чlоагlа уйла тlайолайтилгв а. Цу гlулакха [illegible] юха тоае оаргйоалаш шоаш махолхара дlачутелара система эргаьхкха тоаиза, кердача техниках пайда дикагlа эцаиза, кхы дола хlамаш диеза дергдаш.

В. И. Ленинаьнь 100 шу дузад дlахlаъз сел йаьна ди, цудухьа Грозненски хlамаш тегача производстве объединене коллективо, цу дея сийна тlанйца социалистически декхараш кхоачаш а деш, дола хlама дергда 1969 шера план хаиал хьалха кхоачашъяра.

А. БАБАДЖАНОВ,
Грозненска швейни - производственни объединене гене[illegible]

ДАЬРЕШ ХЬАДЕЧА
РЕПОРТАЖ

Назрäнерча трикотажни фабрикера хай машина йодаш хlанз кхьеча городашка даьрж да. Сихьаташ сакха болх бе йоленнай уж хьеду каьсерхошта набарх е иа йаие машинаш. Iоивденнад царех деттаду кулгаш. Сиха хьалъю Озиева Лейлас машина валиж. Цу тlера шорх но кlай бе ца соцалу даьри. Iо а даькке юха дlелт тоlабу цо шийй машиной. Нормах доагlа 18 килограмм таь офгай дlаделча тоъац Лейлайна. Кхы а 8—10 килограмм ех цо хlара сменах.

Хьалхагlа басар де моттиг йодацаш ше долча тайпара вазалькимашина тlара доаттlача тайпара барlкъаш тегарий бе долар из кlай даьри. Хlанз хийцаб цо шийй никъ. Хlанз тайп-тайпара басараш деча цехе дола из.

Альдиева Цанха машина берабано басар чу тlолла кхестадеш цхьа сахьат хилла ха яьккхе сушильни участке дода из конвейерах.

Укхаза латт йоккха агрегат, цо из басар даь тlаьда лаьрий нийсду, дlа-хьа бо, докъаду пи конвейерах долдеца и. Машиниста Каралиева Дугеи заправщица Аушева Макхийн кулгашка - лаьулгlош я -м шоане гу йlаька, чолхане, «комбайн».

Хьалхагlа цхьи машино е схьаи цехо болх бьебацар ьниа, шоллагlчо кхин хlама хилацар. Хlанз гlоэараш. эзекьош санна вlовагlхоттаенний ерригача фабрика процесс. Цхьаиакхьарча моттиге кулгаш меллеча цу сахьате шоллагlча участке хов из, бола лаьгlду. Цу гlуллакхо болхлошта юкъе шоай тlехьожам лелабайт, дlа-хьа эцача оарцагlбовл.

Докъадаь дьиначул тlехьагlа браковочни машина тlа дода даьри. Машино чакхйовлийтаргьаш брак, хlаьта бlарг ло. Из болх тешаме лелабу браковщицаши Бурутанова Азиси Кубидинова Марьямси. Дикагlа долча даьре тупаех етте цхьаиена тlехьа шоллагlъар йолаш швейни цехе дlаухийт цар хьанча чархаш йола тита доаца гележкаш.

Укхаза из бе доде барзкъаш тесача говзаче кулгашта. Цох хьаю хоза майкаш, кхалнаьха комбинацеш, берий бийсанаре кочамилгаш. Ерригаш а бетта укхазара арайоаъ 14 эзар цу тайпара издели.

Уж ерригa хlамаш хоззю догам дола барзкъаш хьадеча цхьан машина тlа латтача йоlа Чибиева Любай кулгаша.

Чlоагlа сиесиний цуниа тамашийна, говза машин. Сата кулгаша дергдаш цо ду догам.

Эггара лоархlамегlарчарех швейни цех. Из дика хов мастер Костоева Раййна. Ростово шийй профессех дешна а хьаlа дика йовцуниа барзкъаш тега процесс, технологи. Коллектив вlашагlтоьхнуи барт тоаба хоаш я Рая. Хьакхаашта, новкъостал де кийча хул из шийй новкъостаьшта - мехкарашта. Цек деликъийна хlама дукха хана йовссвелча а бе боах хашциниа (Сурта тlа лаккехьа кердехача швеяна хьехаш йоал из).

Эггара бехктохламегlа лоархlаш болх ба мехкараше Аушева Лизаси Амхадова Эсети бер. (лодехьар бараш). Вlарг тlера бакха йиш яц ворднигашта тай дlатlалустача хана. Ниатхъа мара бlарга хов из ду из «маза» хадача ха деза царна, станока тlа ког тоlабе хае деза.

Дег тlара безалуш латт Наьсаречча кагийча нахаш мехкарашех шоай фабрикера болх, цигара коллектив. Кхьча йоаккхача городашка цу фабрике болх бе профессеш lомае бахи дукха ба дешархош. Кастта шийй ловлакхо — «Электроинструмент» яха завод санна берригача мехко а нах дlахо а цlи хоздергья Назрäнерча трикотажни фабрика.

М. ЗАНГИЕВ,
автора суртащ.

ТХА КУЛГАША ХЬАДАЬ БАРЗКЪАШ

Хьажа юкъе люд, дорлая йолцаш тхоай отельера закаьчик арааьлча бокха тоаи хул тхона. Из ба тха балха но бу мах.

Хlаьта а иштта ереальча кхи торкал на беш батта оаха уж. Укхаза отельс кипга хьалхеика латташ санна хоахетап барзкъа улица юкъе. Цудукьа «къайлагlа» бlарг дохх оаха царга араьла дlа-хьа лелеча из барзкъа миштта той.

Массахана а уаlа е шаш, творчески болх ба тха бар. Массане а схьатарра нечаб - барзкъашара безай. Эзар сег—эзар безам. Хlаранна довар, кагардар кхоачашде деза.

Цу темах лаьца къаьнль хул тха цехашка хулача кхеминутка, салоlача сахьагашка, массахана.

Тха 42 сег чувоагlача коллектив швейна лаьлхашка оттадаь декхар ла Ленина юбилейни шера коммунистически къахьегама бригада [illegible] сийлахь цlе тlехь.

Тхой дош оаха кхоачешдергда, хlанз аьнча шоай боаз безеш, из кийфе хоаш, барт болаш наь ба кхьамтиера бареш. Хlара йотте кагьера лоархlача 300 совгlа вечаш воагlа тха доала. Хьо ба Карабулакера нахалаттехой, Сунжера колхозхой, лоаллаха едача совхозий болхлой. Царна юкъе хул Грознера а кхьчахьара а нах. Цу тlа цар ахача моделах шера барзкъа хьаде йиш яц. Хlаьта мода хlара денна, хlара сахьате хувцалулга хоеш на дий. Цу сиха йодача «модий хана» тlа хьанхе, пар белгалокаш, къайлехаш йовза еза тха. Цох а ховрда мел бехткхаеш, мел [illegible] хьайта саш бе тха балх.

Оаха укхаза тег маlача мела костюмаш (хьаштаьла фасон), пальто, кхалнаьха тlера барзкъа, укхаза цаю кхалнаьха жилеташ, хаlача мехьа свитераш, шарфаш. Эттара хоалхаьа долаш дола закая кхоачашде дукхагlа але кlира мара ца баьлаш.

Дукха ба тхона юкъе говза кулгаш дола мастераш. Нагахьа мара дlаводаш Тангиева Тамарас даь барзкъа тlадийха маlа сег из могаеш доле дlайхе дешеш из вена жалобайи предложени книжка цо деташ. Хозе тег цо кхалнаьхи барзкъа а.

Иштта шоай сий доахеш хьабсагlа барзкъаш тега Анисимова Аня, Гоа Вали, Цуровна, Сакеева Вера, Карпова Надежда, Слесникова Валентина, закройщица Олейникова Валентина.

Дукха ха йоашаш кхадоле балхаш (шинг тоха, щуа ийсйе, чоныт дlасйоагlа) кулганаш ла лозаш дар тхо. Хlанз цхьаннахь хlамига а йоккха е оперши на оаха кулгашка ец. Пхи - пхи тайпара тlеххьарча эрелаьца машинаш и уж бахкаш деш, хlаьта шевар электрический тоаш лелаеш а я.

Хозе тоlо, дика хул лар лакьео бараргья.

Иштта механизаци, а трикотажи цехе а. Йоаланощий дукха кхьи тоха деца свитераш, кофташ хьаьча хана.

Хlано дика эхьабlаьттаа. Шийй декхараш оттадаьд цо тхоне хьалхашка: дегlа атта, хоза тоаш, лей барзкъа деза тха колхозхошта, мехкаьттахошта. Эшаш беза кхочам lамшоайд, кийчо шийй оаха цу гlуллакхе хьаьлле а. Хlанз етта ше мелагlа дола закхае цхоечашда е, эшаш дола даьрий, эшо харца а. Доакха гlалат доаташ де гlерт тхо оахош ду барзкъа. Из де тхона дакн дегадаттар.

Г. МУСПАРОНЯН,
Сунжера [illegible]

Пятилетка дехьагlча шера тlайна социалистически декхараш толамий кхоачашдара ерригча шоай тоерлаш оарцагlбаьний Грозненски «Илдощика» фабрика трикотажни цеха хlамаш тегараша. Продукции реализаци пран шийй бетта план тlеххоачаш а еш, планал совгlа дlахьайта кийча продукци 3320 сома мехха е. Уж къахьегама толамаш кхы а лаккхьа цехе кlамаш тегераша шоаь бетта. Хьалхарча дlа диймехь планал совгlа тийга хlамаш 2 бlаь сома мехьа а.

Цеха коллективо укх шера кийчъяьй барзкъаш тегара керда масселх модаль. Кердача формах тега йолаьй кхалнаьха жакетам, тайп-тайпара костюмаш, кхыдола барзкъаш. Уж бахача наха чlоагlа хоаттаеш дlахьашш да.

Дукхо ло йолишаш кердача тlасама балеча цаха гlулакх де йолепай цехе коллектив. Хlане бералта лаьрхlа хьаю берий кийлагаш, береташ, тоаду чухлаш дукхаду бараргьаш.

Цехе болхлошта юкъе къаьстта дика къахьегарки белгалбаьлла ба хlамаш тега мастераш-вязальщицаш ая. Мельникова, Смирнова, Заводская, Магамедова, кхыбараш. Хlара сменагlа нормаш 110—115 процент кхоачашъю цар.

Сурта тlа: болх беш ба мастераш А. Мельникова, Н. Смирнова, В. Заводская.

И. ПЛИЕВА сурт.

ФКП ЦК ПЛЕНУМА РЕЗОЛЮЦИ

ПАРИЖ, 4 июнь. (ТАСС). Французски коммунистически партиа Центральни Комитето, президентски хоржамий хьалхарча тура итогий хьакъехьарча дешага а хьежа, кхоабалъяьй Франца политикана юкъе хувцамаш дара тlехьа мел латтараш хоржамий шоллагlча туре дакъа ца лоацаш юхабовлара тlехьехаш йола резолюци.

Селхан «Юманите» яхача газета тlа кепатеха араьяккхача резолюце тlа йоах, «президентски хоржамий хьалхарча тура результат Жак Дюкло кандидатурана боккха толам болаш хиннай». Цу результато хьахьокх, «Французски коммунистически партиа демократически оппозице керттера ния, социализма сийлахь-йоккха партиа хилар».

Резолюце тlа белгалдоккх кхаж тоссеча шоллагlча туре хоржаш «реакционни шин кандидат — Помпидуи Поэри» кургхилар. Из гlулокх иштта нийсденнад Социалистически парти бехктохаме а йолаш аьрдехьара низаш хийрадовлар бахьан долаш. Юхавсача шин кандидатах цхьанне а «къоастергьаш къахьегамхошта хьалхашка, халкъа хьалхашка, мехка хьалхашка латта проблемаш», йоах резолюце тlа.

Мехка бокъонца йола эргалоаш юлургьаш, йоах ФКП ЦК-ас, интеллигенцеца вхархоашен барта йолча, монополей бале хачбоалаш дола обществе дерригача тlоаиашка барта йолча болхлой классага мара.

Берригa болхлойн демократически низашк кхотадалара тlехьах Центральни Комитето.

ПОЛЬШЕ ХИННАЧА ХОРЖАМИЙ ИТОГАШ

ВАРШАВА, 4 июнь. (ТАСС). Паччахьалкхей хоржамий комиссе кепатеха араьяккхай 1-ча июня ПНР сейме хиннача хоржамий результатех йола коммюнике. Цига дакъа лаьцар дlаязбьча берригача харжархоех 20.642.449 саго е 97,61 процент бараша. Халкъа цхьоагlон фронта кандидатий спискашта тlехьа кхаж тессар 20.473.114 саго е, бюллетенаш нийса лаьрхlа болча харжархоех 99,22 процент бараша.

ПАП агентствa беча хоамагlа, керда тульаьча сейме 460 депутата юкъе хержаб: ПОРП ЦК Хьалхара секретарь Владислав Гомулка, ПНР Паччахьалкхен Совета Председатель Мариан Спыхальский, ПНР Министрий Совета Председатель Юзеф Циранкевич, кхыбола польски кулгалхой.

ТАХАН [illegible]

Бенгальски залива [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Н. Новикова сурт.
ТАСС фотохроника.

СЛОВАКЕ КОМПАРТЕ ЦК ПЛЕНУМ

ПРАГА. (ТАСС). 2-чен, 3-чен июне Братиславе Словаке Коммунистически парте ЦК Пленум хилар, ахаш хоам бу ЧТК агентство. Коммунистий политически декхарий хьакъехьа доклад йир Словаке Компарте ЦК хьалхарча секретара Ш. Садовске. Цо аьлар, КПЧ ЦК майски Пленумо Чехословаке ерригача партена а ерригача халкъа а хьахьехаб наргенеи обществанен тlаатача халача политически, экономически, моральни кризисеш кlалхардела йиш йолаш бола аьхха не цаl мора бола никъ. Ш. Садовске белгалдаьккхар, Словаке Коммунистически парте КПЧ ЦК Пленума решенеш къобалъеш а, шийй балха тlа царга хьежна кулгалдергдолаш а хилар.

Словаке Пленуме иштта йийшар словацки правительства председатель П. Цолотка ЦК секретаро В. Павленда хьалгьа болхамерча лаьцеи Словаке экономически политика керттерча проблемайн хьакъехьара [illegible].

ГКП ДАКЪА ЛОАЦ ХОРЖАМАШКА

БОНН. (ТАСС). Германски коммунистически парте дакъа лоацаргда 8 июне Рейнланд-Пфальц яхача латтан тlа городийи общинийи собранешка хургдолча хоржамашка Майнце, Людвигсхафене, Идар - Оберштейне шийй кандидатий спискаш а йолаш хургья из. Цул совгlа, дукхача общинашка кхыча маьлбузен - германски демократически цхьана шийй кандидатие оттаберга коммунисташа.

Рейнланд - Пфальце бахача нахага хоржамашта хьалха дьича кхайкарад тlа ГКП белгалдоакх, ше христиано - демократически союза политикана шебахь а санна духьале ергахлар а болхлой классев берригача къахьегаш бахача нахьеи хьашташ бахьан дола шийй гlуллакхаш чакхдаьд безам болаш хилара.

ФРАНЦИ: ПРЕЗИДЕНТ 15 ИЮНЕ ХОРЖАРГВА

Шоллагlа июнь хьацулача буссолистски кагирхоша Елисейски ара чlоагlа манифестаци йир. Шерача улице тlа гlолла йолхар Жорж Помпиду портреташ тlедола дукха автомашинаш. Машинаш чура ара а къедаш кехийча наха лестайора къамаш байракхаш, пlелгашка «V» алап хьахьокхар — «Котало» яхача французски деша хьалхара алап.

Со вешьалар. Тайп-тайпарча городашкеи департаменташкей кхаж тассара результатах ца соцаш тоам беш хиннача телевидене ана сахьат тьалта дийнар селлагlоэала везаш хlама дацар. Премьер-министр хиннар шийца къувсарел хьалха воагlе а, кхаж тассара хьалхарча туре из котваргвоацилга гуш дар.

Сигналаш еттача автомашинай колесниах хала чакх а ваьйна чупёра со, аlаьхха а хьайсегар телевизор, кхиттача хайра сона кхаж тассара тlеххьара итогаш миштай. Президента де Голлъ когаметта воагlар къоаставаьвацар французски хоржамий хьалхарча туро.

Хоржамий кампанега хьайжараш цох пенбалинзар. Май бетта бахача нахага дукххаза lаьча хаттарех гуш дар цхьанна а кандидата Елисейски дворец «прописка» яра яна 50 процентал совгlа голосаш гулъе хьалхарча туре вlаштlехьдаргдоацилга. Кхаж тассалехьа ши ди хьалха хиннача хаттара итогаша хьахьокхар Помпиду — 40 процент, Поэра — 30 процент. Жак Дюкло — 17 процент голосаш мара гулъергйоацилга. Вож кандидаташ вlаала лархlа а лархlацар.

Пропагашца лаьрхlача хьалхарча тура итогаш прогнозашца вlашка йоагlаш яц, цхьабакъда, керттерча дакъе уж ийса ахуртьа яьна хийттача тайпара кхаьчар моттигаш. Хьалхарча моттиге ва хиана премьер-министр Жорж Помпиду, шоллагlча моттиге хаиза вола президент Ален Поэр, кхоалагlча моттиге — аьрдехьарча низай кандидат Жак Дюкло.

Жак Дюклона тlехьа 21,4 процент кхаж тессаб — тоссаргьа яьнна хийттачул дукха а дукхагlа. Цох саг цецвалаэар, хlана аьлча май бутт Дюкло авторитет даим лаккхуш чакхбаьлар. Нагахьа санна аьрдехьарчар мугlараште юкъе Рокаре Кривинн санна бола барт бохабьраш хиннабеваре, хетаргахьа коммунистий кандидат Поэрал кот а ваьнна шоллагlча туре дlахо а къовсаи лоаттабеш хургвар. Из де вахха ши процент мара эшацар цунна!

ОСП ахача аьрдехьарча парте лидера Рокара тlехьа 3,6 процент кхаж тессаб, хlаьта троцкиста Кривина тlехьа — 1 процент. Уж иштта чlоагlа эшаро къахьокх цар политика цхьаккха а тlехьале йоацаш йолга. Цхьабакъда Рокарай Кривинн юкъьаше а хоара шоашка кхы докхагlа хlама дулургдоацилга. Аьрдехьарча низий голосаш лочкъаьр шоай керттера декхар лерхlар цар. Цар кандидат шоллагlча тура юкъе ца нахийтар дукьа. Иикь процент голосаш дочкъа а ль левацки элементаша, реакцеца оагlув берша мехка прогрессивни низашта дукьала, къовсам лоаттабелга цlаькха бахьдир Рокарей Кривинен.

Жак Дюклота кхоалагlа моттиг мара ца кхечар бахьан долаш президентски кост лацаре дlахо къувсаш хургба Помпидуи Поэри. Шоллагlча туре миштад гlулакхаш?

1 июнь хьатlакхачалехьа хоржама механика йовзачо моттигерча говзанчаша лаьрхlачох шоллагlча туре котвалара Помпидуна еэар 47 процент голосаш, цхьабакъда, по 3 процент кlезигагlа гулъяьй. Из да котало яккхара цунна кlезигагlьале а кхы а 7 процент эшалга.

Поэргахьа хинна духьахбараш ез котвалараx тешаш бац, цудухьа уж вокха кандидатагахьа боала а мег. Поэрал дукхха а дукхагlа голосаш гулъаь хинна премьер-министр Помпиду котвала мегаш ва.

Социалистически парте кандидата Марсела города мэра Деффера гулъьяча голосаш дег-оадало еш вар Поэр. Парижe массанена а ховш дар цу хьакъехьа хинна волча президентана Деффера шийй дош деннилий. Аьрдехьарча голлисташта, центристашта, социалисташта юкъе «кховлагlа киз» вlашагlболла дагаволча Деффера из хеттара дар из. Вакъаа, из сленвlашагlъеллачарна дега е дика хьалхарча туре Марсела мэра лийрхlачох хlама хургдаш аьнна 8—10 процент голосаш гулъергдог даьхача цо 5 процент мара гулъяьзар. Иштта кlалисачтlехьагlа укхазарча комментатораша Деффераш политически дакъа да из оед. Гулъьча голосака диллача кхыметтел Марселе а Жак Дюклол тlехьвинсар из.

Иштта Франце къахьегамхой юхадийкхар шийй айрнача гlулакхаша аьрдехьарча низий цхьоагlо йочаьчов, шоай кандидат шоллагlча туре юкъебата дуьхьвьаьннача.

Хьалхарча тура лоархlамегlа итог а французски коммунистически парте кандидат «аьрдехьарда тхо яхачар кандидатеш котлар. Кхаж тассара итогаша цlа кха а хьахьеккхар ФКП болхлой класси, парти йолга, эттара лоакхагlа а чlоагlагlа сий деш йола аьрдехьаре парти йолга, мехка демократически болхлойн низий чlоагlале йолга.

Хоржамашта хьалхара къовсам халача хьалашка доаттабир французски коммунисташа. Аьрдехьарча низашца цхьана гlулакха леладара оттаь хинна соглашене тийшача балхах социалистически парте аьттехьарча лидераша йохараx хилар из. Хоржамашта хьалхарча кампане Рокарей Кривинн шоашта мамогта антикоммунистически пропаганда йора, эль на хьалхаш коммунистех аьлдаташ дураш дар. Цу хьалашка Жак Дюкло 20-процентал совгlа голосаш гулъекро мехка демократически хувцамаш дара тlехьа латтача французски дог тешаду. Коммунистически партеx Франце лерхl социализмига бода никъ хьабелле могаргдаьла, хьалхалаттача демократе бахьан доаттабече къовсама тешаме лидер.

Ю. БОЧКАРЕВ,
АПН соб. корр.

Париж.
(телефонаца)

ШОАТТДЕН ОАГIУВ

А. П. Мальсагова язд. «Нохч-ГIалгIайче — вайнахьа мохк» яха книжка кастта Москве «Берий литература издательство» арадаргдолаш. Тахан оаха кепатех цу книжка тIара цIха дакъа.

ИЛЛЕЦА ДУВЦАШ ХИННАР етIема аьшка до: йоккхий тонаш, паезда йоала тонаш.

Цхьабакъда, иштта маьршача гIулакхашта а эшаш да лоамарочоа аьшк. Аьшк — уж да гIалгIашка нагахьа мара цо хинна нохараш. ХьунегIара дахча дахара аIалла хиленза дергдоаца болатI дит. Дахчанчарна металла леладе бели шодеи. Вакача эше урс. Нагахь сенна цIагIа хьайбанна хьажкIаш ата тишъенна, дIакхесса шалта ца хилча, оаха, бераша, ноаноашта соагIат дора: цхьанахьара аьшка пIенда а лехе, йоагIача поезда чархашта кIал а билле битхьбора из, дахчан мукъ болдар цунах — тIенкха урс хулар...

Кхьметтел моллагIа бола меха — из а ча дий металл: лелаш волча базархочунгара фуъ а даладеца безаш кулар из.

Кхьметтел берий Iадсаькха юхье богIа гебагIа а... Хьоарчабаь гебагIа ба юртара мича корадоагIар кIаьда аьшк...

— Консерви банках бича мегаций?! — оалаш хез сона.

Ювцаш хезарех мара йоазаш яцар тхогакье консерваш. БIарчча ах ди доаде дезар машиннаькъа бIоаххала тесса уллача жагIа тIа гIойла хьал-Iо укхаш, ца хоаш а вагона чура пассажиро оракхесса аьшка банкилг корайоагIаргьацар-льогI яхаш лелаш.

Йоккха гоазал эшар аьшках хIамаш хоа.

Нохчий гоазанчаша дезь шийла гера цуи мукьар тIа леттача берзь керта суртех доазар. Iоалла чо хоадабаш дала тур бIаргадейча, лоамарочун бIарг сийрдабоалар, цецаьла щIогIа доалар цунга!

— Остохпируллах!!

ХIаьта оаха, кIаьнкаша, тхоай Iаьдалегlа «остохпируллах!» ахар, аьшка пхьара Гире бача белкага хьежаш леттача дена. Аьшка пийш[illegible] аьо из.

КIодо делла зоа.

Дахчан жIовна-жижка тета.

Цу кхача, гха, кIаьнкий; карош-кера щIогIа доалар!

— Зиза!

Зиза! ХIана пийшка мил тоаьеш доалларгдола аьшка зиза.

...Хьалха къам мискам хиние из Назрань, хIанз город а цинна дIаэттей. Укхаза дагIайоагIаш летт йоккха промышленность.

Футболах поэза арениш тердургьар цигарча «Электроинструмент» яхача завода цехашка.

Аьшка пхьара Гира мастерской цу йоаккала кьелбепла бин сеьна гIуе-межарг а йоаллаш йола верстак леттао.

«Электроинструментах» — хIанзарча тайпара бIаьш станокаш. Заводо кIаоа шера итташ заараш электробуролгаш электрофеттанаш, кхьйола моелхана инстру[illegible]

ХIаьта, цецаьле щIогIа цхьанегга а делац:

— Остопируллах!!

ГIалгIаша укхаза шоай кьашт доле кIаьна кьаю аьшках. Са хьаьшо слесара Аушев Махьмада — массава а сенна волча слесараIоалла хала а доацаш тувцамаш юкъедяхьад электробурон лоархIама дакъа кийчдара технологени. Дийшача конструкторашо институтешка уйлаш яь-яь хьадагальцад. ХIаьта слесара — гIалгIачо шорттиге хийцад, кхьы тIа цец а еъал:

— Фуд хийцача?

Цкъа шоай совещане гулбелар еррунача Советски Союза инструментальщикаш... Мича гулбелар аьнне хьа шоана? Москве? Грозне?

Назране, «Электроинструмент» яхача заводе!

Назране, юххера а, предприятеш хьалъаь яьнненул тIехьагIа, мелла аьнча а, цига балха баха лоархIабацар мехкарий.

Колхозе а совхозе бахар — на унзара дацар, цунга бьнибар уж. Цигара бер боазал бола юртара болх бар. Iа дIайийнача хIамашта гIулакх дика дой цIи дIагIоргья хьд, доарка — гIалгIачун, Барахоева Ламкай Социалистически Къахьегама Турпала сенна.

ХIаьта цех! Йоlа мича хоа индустриальни гоазал!

Эггара хьалха заводской маlарсенагIа а хоададаь чу баьнарех а аз хьоашал техар — зIамига хоза, эхь хеташ йола Iайшет. Йоккхача городе курсашка дешаш хиннай из, цо кхьа Iомаеш ши професси Iомаьй: станочницам инструментальщицем.

— Цхьабакъда, цхьенкха тайпа общественни болх лелабе хац кунне хIанз а! — йоазар цунах.

«Ха йоацандаь лелаш хила мег из?» — уйла йир аз.

— Ха яц, сайрийна деша ягIа со, хIаьта мукъача деношка тхоай юрта, цIайода, — аьлар цо, леьтагахьа хьежа.

— Фу деш хул хьо цига?

— Мехкарий гуллу со йоача...

—Иллеш довхаш, догамаш деш хул шо!

— Юххьанца «Мехкарий кIант» доазар оаха, — Бешлоам-Керта тIа гIое миша йиллай яхаш.

— Цул тIехьагIа?

— Цул тIоьагIа кIорддадир гIайгIане илли даха — саг ше вахе сакъордамо ваза веза. Цкъа се цIаяка йолаш, аз дийцар, йоккхача городе курсашка ма саькърдаме яр хьеш. ЦIаькха цIенхача хана бIарчча сайре дIайизьар аз сай цех ювцаш. ХIаьта цкъа общежитн ювца а йийзар: вий кхакъа дезац, дахча даха дезац, музыка я, книжкаш да.

— ХIаьта хIанз цIенхача малагIа къемаьл хургда хьа мехкарий цуа?

— Цар дийладар согера, курсашка деша, производство белла миштa гIоргда дувцар. ХIанз хой хьона, мел дукха болх ба. Цудукъа яц са мукъа та общественни болх лелабе.

Iайшет шеко йолаш а яцар, ше дер чIоагIа эшаш общественни гIулакх хиларах: мехкарий производство чуэзар. Агитатор!

Нагахь санна Iайшетен вайназа къоначе бохлой класса керда хьалкхийнарий цу тайпарча балхас хьахниар бIаргаго безам болаш вер назрановски предприятешка еаха веза. ХIанз ба цига бIаьш а, бIаьш а мехкарий.

Кердача трикотажни фабрика, масала, цхьан хане шоl заари аз заари кургба уж. Из керда фабрика хIанз болх беш я. Из—Кавказе эггара йоккхагIа а дикагIа йолча трикотажа тайптайгара бархl миллионь аз миллиони хIама арахецаргйолаш я.

Дукха я уж а кIоанга я —8,5 миллион хIама?

Царца нийсъерашка хьажиха я. Вай уж нийсъаргья укх хIамаццe.

1920 шера, денакницаш Бохабьчул тIехьагIа, Серго Орджоникидзес Кавказера телеграмма яхьийтай Владимир Ильич Ленинга, кIайна бандиташа йоаьехьча гIалгIай юртешка гIолла чакхвьинав ше аьнна. «Сей мукъагIа хьелдайте ши миллион эрш кIадаш,— ядаьд Серогс, — дукхьал тIоплеш тIа а йийха лелача поамарой берашта дIадекъа безам болеш ва со».

Дукха хв ялолекха берашта барзкъаш тIадийхар. Ленин ше вар цун йоахко еш! КIадай хIара эрш чIоагIа учете нийца яр мехка цу хана. Нагахь санна Москвас новкъостал ца дича, берашта цхьокха коч хьа в я тIаюохе торо йолаш дацар юртахьаре гIулакх.

ЧIоагIа воеца а боакхаш тIаюхкар нанас керда коч ший тIоазашка — кIаьнка.

— Мичара ваай хьона керда коч?

— Ленина вийтай!

ХIанз Назране ше дукхаргда кхычарна баркхьа тIа. КIадаш деча мааланаша хIанз алкха цхьам щера хьадергда ерригача держдаьга мичахана а гIалгIай юртешне дава могардолаж хинийарел иттазза дукхагIа кIадан.

Долла хIама шоай да хIанз гIалгIай.

ХIана аьнча Ленин хиннадаь.

Лоамароштa юкъа, вайнахьа истара чузь халагIчен ховдаьболлаш долчен сахьата лоамароща цхьана бар Ленина гергарагIа бела учениках. Лекхача шуьта [illegible]

Мальсагов Ахьмад
АЬШК ДУКХА ХИННАДАЦ ГIАЛГIАШКА

КЪАЬНАРА НАЗРАНЬ ХУВЦАЕННАЙ, керда белгалонаш яьний цига.

ХIаьта къалкагIа ший хаьмо тIема турпалах тIом тIа вIаши оагув хьалгоаццилга дIа-м даьннадац юкъера?

А, даьннадац. Из турпалах вехьенхар Сийлахь-боккха Дай-махе тIом леттача шерашка.

Из турпалел а маьршача заманарча тIемахой а, вай денашгарча сантий а.

Назрана гаьна йоацаш уллийе Экажкъонгий - Юртарча къоначча тIемахочо турпала сенна кIалхарваьккхае ший командир.

Из хиннад Закавказски тIема округе тIема учениям йолча хана, лоа тIаулла лекхача лоамашка.

...Лоамах тIехьяле ваьш хиннай подразделени. Цуние хийсбеннеб кхига санна шаьра ше тIаулле юра лоам. Цудуъье дукхачар шоай ботинках еккаяр юра альпинистски «цискa мIараш».

ЦIаькхa «цискa мIарий» цкъе бехтр хьада а хьада, капитана Ященко Николая ше тIа ког лелхмар.

Лекха командир Iо а эша, лайнзна шуьегахьа водар. ХIаьта шуь Iалааммате лекха бар...

ХIалой хилар хаьна хьталоре командир.

Цхьабекъда, текха чуводеча капитана духьала кхххар дегIа зIамигеи тIах аьнмен зIамогга сег — тIамахо Сапралиев Абукар. Капитан хьамархIаволле кхийра цун. ТIаккха шоашоl цIамьме чукьийдар уж цоь сиуеташ. Цхьабекъда, шуь йисте кхача Абоккхал моттиг ца йисача хана Абукара, цу сахьате ыттув а леха, ший мл ма кхоачча Iотеха шаь чубекийтар ший ше бозаберга юра бухь.

Командир лечара вьккхар.

Иштта давел хиларех правительственни соагIат делар Абукаре.

ГIалгIай Экажкъонгий - Юрто сий деш тIайийцар изи капитан Ященкон.

Цар сийде мах аIашагIкхийттане нийсвенна волаш, Абукара дабьашийта — Сапралиев Изреилаго хьиттар аз:

— Из тайпа къонахчaв мичара денад цу зIамигача сага?

Израиль —граждански тIом тIа доккха дакха аьнца, хьалха шише цIаэскархо.

ДагадоагIий хьона, — хаттара дукхьал кеттар а деш ноп делар сона воккхача сага, — Деникина духьала тIом берах тха Экажкъонгий-Юрта ВЦИК-о Сийлен грамота енна! Вай дий чIоагIа яийтаб цу хана. Хьона дагадоагIа — цаI из да хьона.

ПIелг хьатIа а билла, ше дийцачаа со дуьтIаьешка эттар Изралье: тIема традицеш Экажкъонгий-Юртарча хIара сага дег чу я.

— ХIаьта шоллагIдар, — кхьахиза пIелг хьабиллар воккхача саго, — дIаькхал дIа пенца хьалдоаллача портретага! Из малав хьона?

...IаьрхIа бIаргаш цIенцара хьаж портрете тIара. Юра дIадаргIаш ши мехх да. ТIом тIа хиннчоа я юхь тIа. Гимнастерка тIа — ТIема ЦIенча Байракха ордан.

Сона дагадоагIар из саг! ЗIамига волча хана бIаргаьнайцаь сона из.

Яндиев Заlма Экажкъонгий-Юртара цIи хеза кIанта!

— Ва а аа из, Барзал хьада хьона са командир дагадоагIа хьо хиларех.

Сов чIоагIа из дика хийтте, дог чIайххар воккхача саге. Дуклха дийцар сона цо тIом тIа товраш детташ хата шоай эскадронаш Заlмас чу миша хийзьйй.

Тамашийна кхел болаш хинна Экажкъонгий-Юрта из тIах аьнма зIамига саг — Яндиев [illegible]

Империалистически тIом бола ма белахане а мугIарера салте а волаш фронте ваьха Заlма. ТIом дика бь ГеоргIевско кавалер хинна цунах. Прапорщик вела.

ХIаьта Февральски революци хиннелча тIехьагIа, салташа 41-ча Сибирски гIашлой полка командиралле харжа мийран никсо йоаьша вола лоамаро.

Фронтера шоай юртахоа цIавеннача тIехьагIа лоамарой зIашагIтеха цIенча партизани отряд а из, денникинах леташ хиина Заlма. Дукха хь хьалехье полка командир хиннав цунах, цуя тIехьагIа — дошлой бригада командир.

— Тхоай комбриг дукхавезар тхона, — хаан дуьц Израиль. — Цкъе цхьан нахьа дака арадахьнеча хана иза бутти алхайтта ди даьккхар оаха, дошлоша, говраш тIара Iо ца доссаш. Заlмас денна приказ мита дар! Оахоа сенне командир лоархIаш сий деши хила Iомадаь из сай вашел вол Абукар. Капитана Ященконе зулам кулийтаргдацар, из кхьметтел ший цунна хьалхара вала еийзача аI Иштта кхьаьа оаха!

ХIаьтаI Абукаро хьийха шоллагIдар. Израила санна шоллагIа бола пIелг хьатIабуллаэрга аз: «моллагIча къамах саг вале а, тIом тIа тоссадена вошал даза леладар».

Заlмий дошлоша санна чIоагIа леладо из воцаш! ТIом беш Кавказе хаьна мача Iенаьй Заlмий бригада. Цо Украино махноецахьте а йийттай.

Лоамароша кIорча кьамах беча бIухоща цхьана шоай цIий Iотьехийтад украински арешаша, Перекопа юкъе, Крыма...

ГIалгIаша IаьрхIе форда моряка новкъостал даьд Кремлос буржуазии правительствина духьала восстани гIоттна.

ХIаьта моряхаша а, шоай ваIа гIонгахьера, гIалгIай Iомабаьб «Яблочко» яха илли а довзаш тIема чуаха.

Хуьшаллехь йоазар къамаьлара крепосте Назрене, гонехьарча юртешка.

[illegible]

[illegible] хиене да в волаш къоначча [illegible] кхалсеге в хьт шийж ший юкьа да—из да укхаза ший тайпара оерда дар!

Бакъдар вьица хувцакаш денхьой да.

Цхьабакъда, цьенха дича а хувцо ца луш, тIа-тIа чIоагIлуш доле хIамаш а да укхаза — нехье дог-уйла.

Патриотизм. ДоттагIаьо тешаме хилар. Къьча къамах бола нах лархIар. Хьеша-да лархIар. Къахьегам дукхабезар. Сий.

ДикагIа йоле традицеш лехе а хьй, лела а ю вайньхье халхьа ший лоамацна. ХIаьта укхаза, шьраче моттиге уллача къенарча крепоста юкъе а уж лела безам болаш а да!

Из цхьан хана вайнах Iоьарбеенна лоамаш санна массаза а догаш хила дезаш дола хIама да.

Спортивни хоамаш

БЕ ЛОВЗАШ БУРГАЦ

Нохч-ГIалгIай республике хьалхара моттиг яккхара бе ловзача бурганаш хинна яьаш чакхьаьний. Хьалхара моттиг «Спартак» командага яхьчар, шоллагIча моттиге ГорОНО чуйоагIача берий спортивни школа спортсменаш ба.

Петрозаводске хургIолча Ерригсоюзни яхьашка дакъа лаца кийчлуш ба укх яхьашка котбаьлла дикагIбола спортсменаш.

ГОРОДКАШ

СССР-а спорта [illegible] мастер юкъе а волаш яр республика хьалхле яккхара «Труд» общества городкаех ловзачар хинна яхьаш. Финале яIашагIкхийттар «Красный молот» заводир автобазий спортсменаш. Цкъа котъьаьлар автобаза команда. Заводчанаш шоллагIча моттиге ба. КхоалагIьар СевКавНИИ спортсменашка кхаьчар.

«Труд» ДСО республикански Совета хьалоинш делар котбаьнарашта.

О. НИКОЛАЕВ.

ЛОАМАШКА А КХАЬЧАЙ ВЫШКАШ.

В. Дзасова фотоэтюд.

П. Я. ЧААДАЕВ ВАЬЧА ДИЙНАХЬ ДЕНЗ 175 ШУ ДИЗАРГА

Росса общественни уйлаш кортамукъалеи боламеи историена юкъе тIехьаьнна йоккхача моттигех цаI кхоач Петр Яковлевича Чаадаевна. (1794 — 1856). 1812 шерарча Дай - мехка тIема турпал, къайлагIарча декабристски обществай член, 30 — 40-ча шерий просветитель хиннача П. Я. Чаадаева хьабенаб чоалхане идейно - теоретически дегIаалара никъ. Цуи гIулакхаш Россерча Николаевски реакце хилача хьалхашка лелаш а хIоаргача драматизмах дизза а хиннад.

Самодержавенеи крепостничествeнеи духьала а волаш, хьансарчи мехка буржуазно - демократически эргалонаш яра программа хьайкаьай цо. Цун идеяш гуш я Росса исторически кхелий уйлаш а еи, самодержавно - крепостнически стройнеи культура гIулакхашта Росса тIехьайхьа хиларах ца чIоагIIа кретика еи долча дукхача «Философски письмошка». Цераех эггара хьалхарча, 1836 шера кепатеха арадаьккхача хььал письмос чIоагIа уйла тIаэхай Россерча уйлаш ен болча дукхача нахьа. А. И. Герцена цунах аьнад «баьдеча бусса дьаьна герз», «тIахьесам беш, набарах самадоакаш, къовсинга хьехаш доала сирц». Николаи I-чо эгIаньа аьнна хьайхайкаяьье «Письмо» автор, цхьанкха тайпа цун йоазув кепатеха йоа йоллаш дийнкад цунна.

Цхьабакъда, дош ала йоа бoaцаш суд ях вола П. Я. Чаадаев ший дехна тIара вьикивац, цо къамаьлацца йоаржаьй ший идееш московски культурни нах юкъе.

1848 шерарча революционни событешка дувзадена оросий яхархочунга хьайкарил даьд — шоай кортамукъале бахьан делаш къовсам лоаттабе гIайттача халкашта новкъостал дара тIахьесам беш бола «Прокламаци» язьйиь П. Я. Чаадаева, цхьабакъда, из дIайоаржаш лоархIаньваь ца.

Советски наха сий ду П. Я. Чаадаева наргIатенна тIехьадаьттача маьрча къовсамхоа цаI, вай мехка кортамукъалеи болам дегIабара йоккха аьнни яь вода кIоарген воккхеи философ а писатель а из хиларах терра.

Юрташкарча клубийн-культура цIенойн перекличка

ДИКА САЛЕIАЧА БОЛХ А ДИКА БУ

Ачхой - Мартана районе клубийни культура цIеноашеи чакхьоаха дукхагIа йола культурномассови мероприятиш В. И. Ленина 100 шу дизара хетаеь я. Цу сийлахча юбилея сийна кийчкаьнна клубайи культура цIенойи Ерригсоюзни переклички [illegible] шоай ерригa торонаш оарцагIа а яьха къахьегаьа района культурни фронта болхлоша.

Вахача дена шерь В. И. Ленина вIеснита партийе правительствeн решенешта, пропаганда еча юртбоахана къахьегамхоштa хьалхашка лаьтa дахкараш кхоачашъдеч моттигерча партийни организацей эггара хьалхара гIоначаш а хинна дIаэттаб района юртахкарча клубийн культурни цIенойн белхалой.

Дукхая тайп - тайпара мероприятеш я клубин болхлоша кийча а еш чакхйоаьдараш. Къаьстта дукха йолх В. И. Ленина 100 шу дизара хетаь яь лайра [illegible] йолаш гIулакхаш дIадоладийтарашь. ЛоархIаме да цу мероприятешка кагийхой [illegible] ва яха лоах а, пIен-ноамаш [illegible] ухалга.

ЧIоагIа сакъердаме яр дукха за йоацаш «Ленин — хьа доттагIа» яхача «З. Давыденко [illegible] лаьца районни культура цIей коллектива [illegible] дешаш. Хьажаре дакъа лаьцар из чийчьача а чаккхьоакхача а районна [illegible] комсомолашонь.

Ала деза хIанз-хIаьа хIаьнкхара баьлла сакъердаме хана, юртбоахана къахьегамхоштa лаьртIа сарIам бара а культура болхлоша чIоагIа тахха еш. [illegible] а агитбригадаш.

Каст.- каста ю йиш а районни культура [illegible] агитклубаш хьай хIара хьай тIа а болхлоша — цигарча болхлоша художественни самодеятельноста концерташ уттадеш. Кхай тIа дахь керда журналаш, газеташ. Укхазаь хьабаьхкачул тIехьагIа «Къахьегама листокаш», «Молнеш» арахец.

Дукха да, укх шера къасстa, культура болхлоша кхоачашде деза гIулакхаш. ХIанз ерригача республике самодеятельни искусства хьажар долча хана цу лоархIамерча мероприятена юстара латтац тха клубаши культура цIеноаш.

Укх деношка хилар районни культура ЦIагIа вокальни, хоровой, хореографический коллективай - хьажар. Цига хьажара дика хийча яь хилорца бедгаьннлар Ореховски, Закан - Юртовски Катыр - Юртовски клубаш. Тайптайпарча репертуарах леттанаш, сакъердаме программаш яр цар хьажараш. Царгара кхажар хьабаьнде мегаргдолаш дукха хIамо дар.

Дукха да фийле изобразительни прикладной искусство духьажорий хьажар хургда района центре. Цига ма-шоаш котбоалар духье тIагIерта къахьегаи а ерригеа юрташкара самодеятельни коллективаш. Хьажаре жюре боагIаш бола мах берга цар балха. ХIаьта района культура болхлоша цIамоай а лаьгI тIа беш дIахо а бе лераI къахьегамвой культурни сьлоIам лертIа вIоштIехьбаккхара беррига а болх.

З. ЕЛОНСКАЯ,
Ачхой - Мартана районни культура отдела инспектор.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоалеи Грознеи вIеэшг-дукха морхаш а болаш, лочаи а йоаьаш ха хургьа мух лестанаш, хувцаш дагIо, гIаьххьача боарамга кхоачам хьекхаргба. Фегара температура республике гIоала 30—35, Грозне 31—33 градус йоахал йолаш хургья.

ДIахорча шин дени шин буса лоадаьбоацаш, цхьаза юнагIо морхаш а белаш, цхьанайолча моттигашка мокъ-мокъе догIа а делхаш ха хургья, дак а лаьуньаш, тIоа а сетам йоачаа хала а мет. Малхбузехьара лаьгIо мух хьекхаргба, фегара температура биьсашка 11—16, денонка 26 — 30 градус хила тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

7 ИЮНЬ

В. И. Ленина цIерагIара майда. 19 сахьат даьлча Нохч - ГIалгIай пачхьалкхеи филармоне симфонически оркестра концерт. 21 сахьат даьлча документальни кинофильмаш хьокхаргда.

С. М. Кирова цIерагIара культурая салоIен парк. 19 сахьат даьлча Зелени театре В. И. Ленина 100 шу дизара хетаяь самодеятельни искусства республикански фестиваль. Город Грозне художественни самодеятельноста коллективай концерт. 18 сахьат даьлча музыкальни раковина: симфонически оркестра концерт. 17 сахьати 30 минути яьлча кинолекторий — Ленински дешараш. «Кагирхоита Ленина даь васкеташ» яха лекци. 20 сахьат даьлча «Даьке лоравш» яха кинофестиваль 10 а 18 а сахьат даьлча массови площадке ловзараш, конкурсаш, аттракционаш.

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 19 сахьат даьлча Зелени театре Ленински дешараш. 19 сахьати 30 минути яьлча В. И. Ленина 100 шу дизара хетаь самодеятельни искусства фестиваль.

Химикий культура ЦIа. 17 сахьат даьлча «Кияоя радиоя илешка ладувгIа» яха духовой оркестра концерт.

Н. К. Крупская цIерагIара культура Дворец. 19 сахьат даьлча ахкопаре кинолекторий: А. С. Пушкина хетаяь литературни сайре.

Пролетбата цIерагIара культура цIа. 18 сахьати 30 минути яьлча В. И. Ленина 100 шу дизара хетаяь кинофестиваль. 20 сахьат даьлча кагирхой салоIа сайре.

8-гIа ИЮНЬ

В. И. Ленина цIерагIара майда. 19 сахьат даьлча милице клуба художественни самодеятельноста концерт. 21 сахьат даьлча кинофильмаш хьокхаргда.

С. М. Кирова цIерагIара культурая салоIен парк. Ейтача промышленноста денна хетаьб сакъердам. 18 сахьат даьлча Зелени театре: В. И. Ленина 100 шу дизара хетаяь самодеятельни искусства республикански фестиваль. Грозненски, Ачхой - Мартана, Шаьла районий художественни самодеятельноста коллективай концерташ. 18 сахьат даьлча музыкальни раковина: «Красный молот» завода культура ЦIен художественни самодеятельноста концерт.

19 сахьати 20 минути яьлча швейно - производственни объединение художественни самодеятельноста концерт. 20 сахьат даьлча кооперативни техникума художественни самодеятельноста концерт. 17 сахьати 30 минути яьлча кинолекторий: «Коммунизме дог» яха атеиска клуб. «Iаламе дин — общество» яха лекци. 20 сахьат даьлча «Дуней мехкашка гIолла» яха кинофестиваль.

В. И. Ленина цIерагIара культура Дворец. 10 сахьат даьлча кинозале берий кердача литература обзор. 19 сахьат даьлча Зелени театре ейтача промышленноста Денна хетаь сайре. 19 сахьати 30 минути яьлча В. И. Ленина 100 шу дизара хетаь самодеятельни искусства фестиваль. 20 сахьати 30 минути яьлча Ленински киноуниверситет «Балтика депутат» яха художественни кинофильм хьокхаргда.

Н. К. Крупская цIерагIара культура Дворец. 19 сахьат даьлча «Китайски раскольникаша льхьа антиленински викь» яха лекци. Цул тIехьагIа документальни кинофильм хьокхаргда. 20 сахьат даьлча кагирхой салоIа сайре.

Пролетбата цIерагIара культура цIа. 12 сахьат даьлча берашта лахьаIа кинофильмаш хьокхаргда. 17 сахьат даьлча кхуши боагIарай шахматни турнир. 20 сахьат даьлча кагирхой салоIа сайре.

«Красный молот» завода культура цIа. 12 сахьат даьлча завода беша «Планета тIа нахар хиннтара» яха кинофестиваль. 14 сахьат даьлча культура ЦIен зале «Доккхал а деш ваза яхалга фуд?» — яха диспут.

ЛадувгIа, хьажа

7 июнь
РАДИО

7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя», газетий обзор. 7.30 — Передачий программа. 7.35 — Москва. 8.15 — «Серлало» газета обзор. 8.25 — Передачий программа. 8.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 8.40 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 8.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 15.15 — Литературни передача (гIалгIай меттала). 15.30 — «Къона гIехье» (эрсий меттала). 15.45 — Ашараш. 16.00 — «Сона дукхабезача мехка» (эрсий меттала). 16.20 — «Илли доах аз, ев Даьхе» яхача цикларе передача. 17.00 — «Даьй кьонал» яхача спектакла монтаж (нохчий меттала). 18.00 — «Къонал» (эрсий меттала). 18.30 — «Юртарча нехьъашка гIоала» (нохчий меттала). 19.00 — Москва.

7 июнь
ТЕЛЕВИДЕНИ

15.25 — Передачий программа. 15.30 — «Юрта яра цIерошка!» яха фильм-концерт. 15.45 — Бераштa. «Фиьлта тIара дола тешаме истори» яха художественни фильм. 16.55 — «Воккха саг» яха телевизионни фильм. 18.05 — Кхоана яйтача промышленноста болхлочун ди да. 18.50 — «Кора аракьара сердало» яха художественни фильм. 20.10 — Шоана, бераш. 20.20 — Дуней хилхьашта юкъера обозрени. 20.35 — Кинохроника (нохчий меттала доакх). 20.55 — Передачий программа. 21.00 — «Венесуэла коммунисташ». Дуней хаахьашта юкъера программа. 21.30 — Болгарски телевидене программа. Эстрадни концерт. Софиера передача.

8 июнь
РАДИО

7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.20 — Хоамаш. 7.30 — Передачий программеи музыкальни антракти. 7.40 — Москва. 8.15 — «Ленинан некъ» газета обзор. 8.25 — Шоана дукхаезо эпараш». 9.00 — Москва. 15.15 — Передачий программа. 15.20 — «Хьалхара гIаноаш» яха беседа (нохчий меттала). 15.40 — Ашараш. 16.00 — Москва. 16.30 — «Литературни Нохч-ГIалгIайче» яха радиовыпуск (эрсий меттала). 17.00 — Деза ди доькъала хилда шун ейтача промышленноста болхлой (гIалгIай меттала). 17.15 — Музыкальни антракт. 17.30 — «Къонал» (гIалгIай меттала). 18.00 — «Болхлой вахар» яха радиогазета (эрсий меттала). 18.30 — Ейтача промышленноста болхлошта дола концерт. 19.00 — Москва.

8 июнь
ТЕЛЕВИДЕНИ

13.55 — Передачий программа. 14.00 — «Къона ленинец» (нохчий меттала доакх). 14.35 — Бераштa. «БIаргаш дайна музыкант» яха художественни фильм. 15.30 — Киноре Ленина образ. ШоллагIа йола передача. 16.30 — Сулаев. Стихаш (нохчий меттала). 16.50 — «Флоренцех дагадоагIараш» яха музыкальни фильм. 17.15 — Кинохроника (нохчий меттала доакх). 17.35 — «ДоттагIчун дог» яха художественни фильм. 19.00 — Боксах йола Европера чемпионат. Финал. Румынера передача. 22.00 — ВорхI ди». Дуней уллкъешта юкъера программа. 22.45 — Передачий программа.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

РЕДАКЦИ АДРЕС: г. Грозный, Ленина урам, 11 (2-гIа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-06; редактора зам.—3-39-11; жоапалена секретара—3-54-30; партийни вахарех, культурах, промышленностех отделий—3-42-30; юрта боахамех письмой отделий—3-42-28.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (2-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-06; зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-54-30; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революци проспект, 7/84.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05134. Заказ № 2570.